

Súd: Správny súd v Bratislave
Spisová značka: BA-1S/247/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1020201606
Dátum vydania rozhodnutia: 24. 09. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Ivana Rudinská
ECLI: ECLI:SK:SpSBA:2024:1020201606.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Správny súd v Bratislave v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Ivany Rudinskej a členov senátu JUDr. Róberta Jakubáča, PhD. a JUDr. Lucie Kúdelčíkovej v právnej veci žalobcu: A. B., nar. XX.XX.XXXX, bytom C. D. E. XXX/X, XXX XX F., právne zastúpený: Mgr. Daniela Oravczová, advokátka, so sídlom M. R. Štefánika č. 6, 945 01 Komárno, IČO: 42 049 377, proti žalovanému: Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky, so sídlom Račianska ulica č. 71, 813 11 Bratislava, o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia žalovaného č. 22172/2020/143 zo dňa 04.11.2020, takto

rozhodol:

I. Správny súd z r u š u j e rozhodnutie žalovaného č. 22172/2020/143 zo dňa 04.11.2020 a vec v r a c i a žalovanému na ďalšie konanie.

II. Správny súd p r i z n á v a žalobcovi voči žalovanému právo na náhradu trov konania v plnom rozsahu.

odôvodnenie:

I.

Priebeh administratívneho konania

1. Žiadosťou zo dňa 27.04.2020 sa žalobca domáhal priznania finančného odškodnenia podľa zákona č. 274/2017 Z. z. o obetiach trestných činov a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o obetiach trestných činov“), a to vzhľadom na skutočnosť, že sa dňa 24.11.2012 stal obeťou násilného trestného činu páchatel'a G. H. (ďalej len „páchatel' trestného činu“). Výšku škody na zdraví žalobca vyčíslil v celkovej sume 38 514,00 eur, z toho titulom bolestného 7 074,00 eur a titulom sťaženia spoločenského uplatnenia 31 440,00 eur.

2. Žalovaný rozhodnutím č. 22172/2020/143 zo dňa 04.11.2020 (ďalej len „napadnuté rozhodnutie“) rozhodol tak, že žalobcovi priznal odškodnenie v sume 3 049,42 eura a vo zvyšku, čo do sumy 35 464,58 eura, odškodnenie nepriznal, pričom zároveň uložil žalobcovi povinnosť vrátiť finančné prostriedky, ktoré získa do piatich rokov od poskytnutia odškodnenia priznaného týmto rozhodnutím priamo od páchatel'a trestného činu, a ktoré presiahnu akékoľvek nároky voči páchatel'ovi trestného činu, vzniknuté v dôsledku spáchaného trestného činu, ktoré nemožno odškodniť podľa zákona o obetiach trestných činov, a to až do výšky odškodnenia poskytnutého na základe tohto rozhodnutia, teda až do výšky 3 049,42 eura.

3. V odôvodnení napadnutého rozhodnutia žalovaný uviedol, že sumu 7 074,00 eur (vypočítanú podľa § 12 ods. 1 zákona o obetiach trestných činov) prijal ako základ odškodnenia pri prijímaní ďalších záverov.

4. Keďže žalobca vo svojej žiadosti uviedol a preukázal, že zo životného poistenia mu bola priznaná a vyplatená suma 1 991,64 eura, v súlade s ustanovením § 12 ods. 4 zákona o obetiach trestných činov bolo možné znížiť sumu odškodnenia vypočítanú podľa § 12 ods. 1 zákona o obetiach trestných činov

o sumu odškodnenia získanú zo životného poistenia, t. j. o sumu 1 991,64 eura. Inými slovami, sumu odškodnenia bolo možné v súlade s ustanovením § 12 ods. 4 zákona o obetiach trestných činov znížiť na sumu 5 082,36 eura (t. j. 7 074,00 eur – 1 991,64 eura).

5. Pri rozhodovaní o nároku žalobcu na odškodnenie sa žalovaný osobitne zaoberal mierou jeho spoluzavinenia na vzniknutej ujme na zdraví. Z odôvodnenia rozsudku Okresného súdu Komárno sp. zn. 2T/3/2016 zo dňa 12.09.2019 (ďalej len „trestný rozsudok“), resp. svedeckých výpovedí v tejto trestnej veci zistil, že žalobca bol hosťom na stužkovej, že sa tam pohádal s vtedajšou priateľkou, že jej dal facku a že ju mal aj ťahať za vlasy. To celé videl páchatel' trestného činu, ktorý žalobcovi povedal, že čo bije slabších, a že si má udrieť do chlapa. S poukazom na obsah znaleckého posudku č. 10/2017 vypracovaného I. I. I., J. (ďalej len „znalecký posudok č. 10/2017“) a č. 7/2014 vypracovaného B. J. H. (ďalej len „znalecký posudok č. 7/2014“) žalovaný tiež konštatoval, že žalobca spoluzavinil vznik ujmy na zdraví, keďže k dopadu na chrbát a tvrdému úderu hlavy o tvrdý podklad terasy došlo po údere páchatel'a trestného činu, ale i spolupôsobením straty rovnováhy v dôsledku vplyvu alkoholických nápojov.

6. Sumarizujúc uvedené bol žalovaný nútený pristúpiť k primeranému zníženiu odškodnenia podľa § 14 zákona o obetiach trestných činov, a to z dôvodu miery spoluzavinenia žalobcu na vzniknutej ujme na zdraví, ktoré identifikoval v agresívnom správaní sa žalobcu a v stave jeho opitosti, resp. vo vplyve alkoholických nápojov v čase spáchania skutku. Žalovaný tak pristúpil k zníženiu odškodnenia z každého z dvoch dôvodov na úrovni 20 %, t. j. spolu na úrovni 40 %, a žalobcovi teda priznal odškodnenie vo výške 3 049,42 eura (t. j. 5 082,36 eura x 0,6).

7. Odškodnenie sťaženia spoločenského uplatnenia žalovaný žalobcovi nepriznal, keďže v tejto časti sa uplatnený nárok javil ako zjavne neopodstatnený. Žalovaný ani nemal za preukázané, že žalobcom uvádzané sťaženie spoločenského uplatnenia mu bolo spôsobené v súvislosti s násilným trestným činom.

II.

Žaloba

8. Žalobou zo dňa 18.11.2020 sa žalobca domáhal preskúmania zákonnosti napadnutého rozhodnutia, pričom navrhol, aby správny súd toto rozhodnutie v časti jeho II. výroku týkajúcej sa sumy 2 032,94 eura nepriznaného odškodnenia zrušil a vec vrátil žalovanému na ďalšie konanie a aby mu priznal právo na náhradu trov konania.

9. Vychádzajúc z odôvodnenia napadnutého rozhodnutia je zřejmé, že žalovaný ustálil žalobcom uplatnenú sumu odškodnenia bolestného za dobre vypočítanú. Odškodnenie bolestného ale žalovaný žalobcovi nepriznal v celej sume. Žalovaný najprv krátil sumu odškodnenia bolestného o sumu 1 991,64 eura, a to z dôvodu, že v tejto výške bolo žalobcovi poskytnuté plnenie z jeho životného poistenia, pričom žalobca tento postup nenapádal. Naopak, s ďalším krátením odškodnenia bolestného o sumu 2 032,94 žalobca nesúhlasil a nepovažoval ho za súladné s relevantnou právnou úpravou.

10. Žalobca síce nepopieral svoje agresívne správanie voči svojej vtedajšej priateľke, avšak mal za to, že toto jeho správanie nebolo možné považovať za spoluzavinenie ujmy na jeho zdraví. Žalovaný navyše svoje rozhodnutie v časti zníženia odškodnenia bolestného s poukazom na agresívne správanie sa žalobcu voči svojej vtedajšej priateľke nijako neodôvodnil.

11. Žalobca taktiež nepopieral, že v čase spáchania skutku bol opitý. Jeho opitosť sa však nijako nepričinila na vzniknutom následku v zmysle vyslovenia jeho spoluzavinenia na ňom. Žalovaný navyše svoje rozhodnutie v časti zníženia odškodnenia bolestného s poukazom na opitosť žalobcu nijako neodôvodnil.

12. Bolo faktom, že žalobca bol v čase spáchania skutku opitý, a že sa správal nevhodne agresívne voči svojej vtedajšej priateľke. To ale nijako neoprávňovalo páchatel'a trestného činu, aby mu ublížil na zdraví a spôsobil mu ťažkú ujmu na zdraví – priame ohrozenie života. Ak by sa dalo za pravdu žalovanému, znamenalo by to, že páchatel' trestného činu mal právo (v rozsahu 2 x 20 %) potrestať žalobcu za jeho opitosť a správanie.

13. Žalobca mal za to, že napadnuté rozhodnutie v časti, v ktorej žiadal jeho zrušenie, vychádzalo z nesprávneho právneho posúdenia veci, bolo nepreskúmateľné pre nezrozumiteľnosť alebo nedostatok dôvodov a skutkový stav, ktorý vzal žalovaný za základ napadnutého rozhodnutia alebo opatrenia, bol v rozpore s administratívnym spisom, resp. v ňom nemal oporu.

III.

Vyjadrenie žalovaného

14. Žalovaný sa k žalobe vyjadril podaním zo dňa 22.03.2021 namietajúc, že odškodnenie, ktoré poskytuje štát na základe zákona o obetiach trestných činov predstavuje pre obeť násilných trestných činov len podporu a pomoc. V prípade tohto odškodnenia ide o pozitívny záväzok štátu, ktorý ale určil pravidlá a podmienky poskytovania odškodnenia. Odškodnenie poskytnuté štátom nemá predstavovať plné odškodnenie obetí násilných trestných činov, nemá teda nahrádzať odškodnenie, na ktoré má obeť trestného činu právo priamo od páchatel'a. Poskytnutie odškodnenia od štátu nepredstavuje dôvod na zánik povinnosti páchatel'a poskytnúť obeť násilného trestného činu odškodnenie. Zákon o obetiach trestných činov pritom upravuje krátenie odškodnenia, a to za predpokladu, že obeť násilného trestného činu spoluzavinila ujmu na zdraví alebo neuplatnila svoje práva tak, aby odškodnenie získala od páchatel'a.

15. Žalovaný po oboznámení sa so žiadosťou o odškodnenie a jej prílohami ako aj s obsahom spisu Okresného súdu Komárno sp. zn. 2T/3/2016 dospel k záveru, že v prípade žalobcu boli splnené podmienky pre primerané zníženie odškodnenia podľa § 14 zákona o obetiach trestných činov, a to z dôvodu miery spoluzavinenia žalobcu na vzniknutej ujme na zdraví. K zníženiu odškodnenia v prípade žalobcu došlo v súlade so zaužívanou praxou žalovaného, keď žalovaný štandardne znižuje odškodnenie vypočítané podľa § 12 a § 13 zákona o obetiach trestných činov na úrovni 20 % za každý dôvod v zmysle § 14 tohto zákona. Keďže v prípade žalobcu žalovaný zistil dva samostatné dôvody, ktoré mali vplyv na mieru spoluzavinenia žalobcu na vzniknutej ujme, pristúpil k primeranému zníženiu odškodnenia na úrovni 40 %.

16. Vychádzajúc z okolností, ktoré boli podložené znaleckými posudkami, výpoveďami svedkov, ako aj samotného žalobcu, bol žalovaný povinný zohľadniť mieru spoluzavinenia žalobcu ako žiadateľa na vzniknutej ujme na zdraví, a to tak, že v zmysle § 14 zákona o obetiach trestných činov pristúpil k zníženiu odškodnenia vypočítaného podľa § 12 a § 13 tohto zákona na úrovni 40 % (t. j. 2 x 20 %). Takýto postup bol plne v súlade s ustanoveniami zákona o obetiach trestných činov a účelom predmetnej zákonnej úpravy odškodnenia obetí násilných trestných činov zo strany štátu.

17. Pokiaľ žalobca považoval napadnuté rozhodnutie v časti, v ktorej bola určená výška/miera zníženia odškodnenia na úrovni 20 %, za nepreskúmateľné a nezrozumiteľné, žalovaný uviedol, že takáto výška/miera zníženia vyplývala z dlhoročnej a ustálenej aplikačnej praxe, ktorá nebola nikdy spochybnená. Výška/miera zníženia odškodnenia na úrovni 20 % bola primeraná. Takáto výška/miera zníženia odškodnenia odlišuje prípady, kedy spoluzavinenie dané je, od prípadov, kedy spoluzavinenia dané nie je. Zároveň takáto výška/miera zníženia odškodnenia nie je tak zásadná, aby priznané odškodnenie dehonestovala.

18. Žalovaný v napadnutom rozhodnutí podrobne a zrozumiteľne vysvetlil svoje závery a úvahy o spoluzavinení ujmy na zdraví zo strany žalobcu podložil poukazom na závery znalcov.

IV.

Replika

19. Žalobca v replike zo dňa 07.04.2021 opätovne konštatoval, že vychádzajúc z obsahu trestného rozsudku je zrejmé, že jeho predchádzajúce agresívne správanie sa ako ani jeho opitosť nemali miesto v príčinnej súvislosti samotného skutku a preto boli žalovaným nesprávne vyhodnotené ako jeho spoluzavinenie vzniknutej ujmy na jeho zdraví.

20. K argumentácii žalovaného ohľadom výšky/miery zníženia odškodnenia z oboch dôvodov na úrovni po 20 % žalobca uviedol, že proti takémuto zníženiu odškodnenia nebolo možné sa brániť, keďže v napadnutom rozhodnutí absentovalo zdôvodnenie ako žalovaný dospel k tejto sadzbe. V napadnutom

rozhodnutí sa nenachádza zdôvodnenie ani spôsobom, že ide o zaužívanú prax žalovaného. Z kontextu znenia § 14 zákona o obetiach trestných činov je zrejmé, že rozsah spoluzavinenia a teda zníženia plnenia má byť posúdený individuálne v každom prípade, a to samostatne pre každý dôvod (ak ich je viac), keďže sa nedá predpokladať, že tento rozsah je v rôznych prípadoch a dôvodoch rovnaký, a to 20 %.

21. Žalovaný možnosť podať dupliku k replike žalobcu nevyužil.

V.

Konanie na správnom súde

22. Podľa § 3 ods. 1 a ods. 3 zákona č. 151/2022 Z. z. o zriadení správnych súdov a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „zákon o zriadení správnych súdov“), začal s účinnosťou od 01.06.2023 vykonávať svoju činnosť Správny súd v Bratislave (ďalej len „správny súd“), na ktorý prešiel od 01.06.2023 výkon súdnictva v správnej agende z Krajského súdu v Bratislave, Krajského súdu v Trnave a Krajského súdu v Nitre. V súlade s platným a účinným rozvrhom práce správneho súdu bola vec vedená na Krajskom súde v Bratislave pod sp. zn. 1S/247/2020 v zmysle § 51 ods. 1 zákona č. 757/2004 Z. z. o súdoch v znení neskorších predpisov náhodným výberom pomocou technických prostriedkov a programových prostriedkov schválených Ministerstvom spravodlivosti Slovenskej republiky pridelená do senátu 6S správneho súdu a je na tomto súde vedená pod sp. zn. BA-1S/247/2020.

23. Správny súd ako súd vecne a miestne príslušný na konanie vo veci podľa § 10 a § 13 ods. 1 zákona č. 162/2015 Z.z. Správny súdny poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej len „SSP“) v spojení s § 3 ods. 3 písm. b) zákona o zriadení správnych súdov preskúmal napadnuté rozhodnutie žalovaného vrátane konania, ktoré predchádzalo jeho vydaniu, z dôvodov uplatnených v žalobe a dospel k záveru, že žaloba je dôvodná. Správny súd vo veci rozhodol na pojednávaní dňa 24.09.2024.

V.

Relevantné právne predpisy

24. Podľa § 493e SSP, konania začaté a neskončené do 30. júna 2023 sa dokončia podľa tohto zákona v znení účinnom do 30. júna 2023; ustanovenie § 493f tým nie je dotknuté.

25. Podľa § 2 ods. 1 SSP, v správnom súdnictve poskytuje správny súd ochranu právam alebo právom chráneným záujmom fyzickej osoby a právnickej osoby v oblasti verejnej správy a rozhoduje v ďalších veciach ustanovených týmto zákonom.

26. Podľa § 6 ods. 1 SSP, správne súdy v správnom súdnictve preskúmajú na základe žalôb zákonnosť rozhodnutí orgánov verejnej správy, opatrení orgánov verejnej správy a iných zásahov orgánov verejnej správy, poskytujú ochranu pred nečinnosťou orgánov verejnej správy a rozhodujú v ďalších veciach ustanovených týmto zákonom.

27. Podľa § 177 ods. 1 SSP, správnu žalobou sa žalobca môže domáhať ochrany svojich subjektívnych práv proti rozhodnutiu orgánu verejnej správy alebo opatreniu orgánu verejnej správy.

28. Podľa § 2 ods. 1 písm. d) bod 1 zákona o obetiach trestných činov, na účely tohto zákona sa rozumie obeťou násilného trestného činu fyzická osoba, ktorej bola úmyselným násilným trestným činom spôsobená ujma na zdraví; ak táto osoba v dôsledku tohto činu zomrela (ďalej len „zomretý“), obeťou násilného trestného činu je aj pozostalý manžel po zomretom a pozostalé dieťa po zomretom, a ak ich niet, pozostalý rodič po zomretom, a ak ho niet, osoba, ku ktorej mal zomretý vyživovaciu povinnosť, ak odsek 3 neustanovuje inak.

29. Podľa § 12 ods. 1 zákona o obetiach trestných činov, na výpočet odškodnenia, ak ide o ujmu na zdraví, sa primerane použijú ustanovenia osobitného predpisu upravujúceho poskytovanie náhrady za bolesť a náhrady za sťaženie spoločenského uplatnenia; náhradu za sťaženie spoločenského uplatnenia nemožno zvýšiť.

30. Podľa § 12 ods. 4 zákona o obetiach trestných činov, obeť násilného trestného činu sa v prípade ujmy na zdraví môže ako odškodnenie poskytnúť najviac finančná suma predstavujúca rozdiel medzi výškou odškodnenia vypočítaného podľa odsekov 1 až 3 a súčtom všetkých finančných súm, ktoré už obeť násilného trestného činu dostala ako náhradu ujmy na zdraví.

31. Podľa § 12 ods. 5 zákona o obetiach trestných činov, ak o náhrade ujmy na zdraví už bolo rozhodnuté právoplatným rozsudkom alebo trestným rozkazom, pri výpočte a poskytnutí odškodnenia v prípade ujmy na zdraví sa vychádza z rozsahu spôsobenej ujmy na zdraví uvedenej v rozsudku alebo v trestnom rozkaze. V takom prípade obeť násilného trestného činu nemôže byť priznané odškodnenie ujmy na zdraví presahujúce ujmu na zdraví uvedenú v rozsudku alebo v trestnom rozkaze.

32. Podľa § 13 zákona o obetiach trestných činov, celková suma odškodnenia poskytnutá podľa tohto zákona nesmie presiahnuť päťdesiatnásobok minimálnej mzdy.

33. Podľa § 14 zákona o obetiach trestných činov, odškodnenie vypočítané podľa § 12 a 13 možno primerane znížiť, ak obeť násilného trestného činu spoluzavinila ujmu na zdraví alebo neuplatnila svoje práva tak, aby odškodnenie získala od páchatel'a trestného činu, ktorým jej bola spôsobená ujma na zdraví.

VI.

Právne posúdenie vecí správnym súdom

34. Predmetom správneho súdneho prieskumu v tomto konaní bolo rozhodnutie žalovaného vo veci odškodnenia žalobcu ako obeť násilného trestného činu. Úlohou správneho súdu v nadväznosti na žalobcom podanú žalobu bolo v medziach žalobných námietok posúdiť, či žalovaný pri vydávaní tohto rozhodnutia postupoval v súlade s príslušnými právnymi predpismi a ustálenou súdnou praxou.

35. Správny súd prvotne pripomína, že pomoc obetiam trestných činov, resp. násilných trestných činov vychádza z predpokladu, že to bol práve štát, kto zlyhal vo svojej úlohe predchádzať trestnej činnosti, a preto nastupuje jeho povinnosť zmierniť dopady spáchaného trestného činu do života obetí. Zákon o obetiach trestných činov bol koncipovaný tak, aby sa postavenie obetí trestných činov zlepšilo a aby boli rešpektované zásadné dopady trestného činu na ich život. Pri svojom rozhodovaní o odškodnení obetí trestných činov by žalovaný mal vychádzať z týchto princípov, pričom by nemal opomínať ani zásadu „in dubio pro victima“.

36. Správny súd tiež pripomína, že § 14 zákona o obetiach trestných činov umožňuje žalovanému s ohľadom na konkrétne okolnosti prípadu odškodnenie primerane znížiť. Zo zákonnej dikcie „odškodnenie ... možno primerane znížiť“ vyplýva, že žalovaný o znížení odškodnenia rozhoduje na základe správnej úvahy s prihliadnutím k tomu, či obeť trestného činu spoluzavinila ujmu na zdraví alebo neuplatnila svoje práva tak, aby odškodnenie získala od páchatel'a trestného činu, ktorým jej bola spôsobená ujma na zdraví. K rozhodnutiu o znížení odškodnenia pritom nie je potrebné, aby boli uvedené podmienky splnené kumulatívne.

37. Pokiaľ ide o samotnú správnu úvahu (či už v kontexte § 14 zákona o obetiach trestných činov alebo v kontexte inej právnej normy), tá je vždy limitovaná princípmi vyplývajúcimi z ústavného poriadku Slovenskej republiky. Z týchto princípov vyplýva, že aj tam, kde vydanie rozhodnutia alebo opatrenia závisí od správnej úvahy príslušného orgánu verejnej správy, je tento orgán obmedzený zákazom ľubovôle, príkazom rozhodovať v obdobných veciach obdobne a v rovnakých veciach rovnako (keď rôznorodosť rozhodovania v rovnakých či obdobných veciach môže byť prejavom ústavne reprobovanej ľubovôle), t. j. princípom rovnosti, zákazom diskriminácie, príkazom zachovávať ľudskú dôstojnosť ako aj povinnosťou výslovne uviesť, aké kritériá v rámci svojej úvahy použil, aké dôkazné prostriedky si zaobstaral, aké dôkazy vykonal a ako ich hodnotil, a k akým skutkovým a právnym záverom dospel.

38. V rozhodnutí alebo opatrení vydanom na základe správnej úvahy je orgán verejnej správy povinný vysvetliť, aké kritériá či úvahy pri aplikácii správnej úvahy použil. To znamená, že pri aplikácii správnej úvahy je orgán verejnej správy povinný vysvetliť svoju úvahu na základe všeobecných alebo zovšeobecniteľných kritérií.

39. Pri rozhodnutí alebo opatrení, ktoré orgán verejnej správy vydal na základe správnej úvahy, správny súd v nadväznosti na žalobné námietky preskúma, či také rozhodnutie alebo opatrenie nevybočilo z medzí a hľadísk ustanovených zákonom, resp. tiež z ústavne stanovených požiadaviek na výkon verejnej správy. Súčasťou prieskumnej činnosti správneho súdu v týchto prípadoch je aj posúdenie toho, či správna úvaha je logickým vyústením riadneho hodnotenia skutkových zistení. Pokiaľ orgán verejnej správy vôbec nevysvetlí, aké kritériá či úvahy pri aplikácii správnej úvahy použil, je jeho rozhodnutie alebo opatrenie nepreskúmateľné.

40. Z hľadiska uvedených východísk bolo potrebné posúdiť preskúmanú právnu vec. Správny súd preto v nadväznosti na žalobné námietky venoval osobitnú pozornosť posúdeniu otázky, či žalovaný riadne vysvetlil, aké úvahy a kritéria použil pri aplikácii správnej úvahy vo vzťahu k zníženiu odškodnenia a či jeho správna úvaha bola logickým vyústením riadneho hodnotenia skutkových zistení.

41. Z napadnutého rozhodnutia správny súd zistil, že žalovaný pristúpil k zníženiu odškodnenia z dôvodu, že žalobca spoluzavinil ujmu na svojom zdraví, a to svojím predchádzajúcim agresívnym správaním a stavom opitosti, resp. vplyvom alkoholických nápojov, a že za každý z týchto dôvodov spoluzavinenia ujmy na svojom zdraví zo strany žalobcu žalovaný znížil odškodnenie o 20 %. S týmito závermi žalovaného sa žalobca nestotožnil, keď v žalobe namietal, že jeho predchádzajúce agresívne správanie sa ani stav opitosti sa na zavinení vzniku ujmy na jeho zdraví nepodieľali, a že žalovaný ani nevysvetlil úvahy a kritériá, ktoré použil pri aplikácii správnej úvahy vo vzťahu k zníženiu odškodnenia. Medzi žalobcom a žalovaným bolo teda sporné, či žalobca spoluzavinil vznik ujmy na svojom zdraví, a či zníženie odškodnenia bolo primerané.

42. Žalovaný v odôvodnení napadnutého rozhodnutia konštatoval, že žalobca spoluzavinil vznik ujmy na svojom zdraví, a to s poukazom na odôvodnenie trestného rozsudku v časti týkajúcej sa predchádzajúceho agresívneho správania sa žalobcu ako aj s poukazom na znalecký posudok č. 10/2017 a znalecký posudok č. 7/2014. Následne žalovaný dodal, že z oboch znaleckých posudkov je možné prijať záver, že žiadateľ spoluzavinil vznik ujmy na zdraví, keďže k dopadu na chrbát a tvrdému úderu hlavy o tvrdý podklad terasy došlo po údere páchatel'a, ale i spolupôsobením straty rovnováhy v dôsledku vplyvu alkoholických nápojov. Žalovaný už potom bližšie neodôvodňoval a ani neuviedol, akými úvahami dospel k záveru, že žalobca svojím predchádzajúcim agresívnym správaním spoluzavinil vznik ujmy na svojom zdraví.

43. Žalovaný v odôvodnení napadnutého rozhodnutia síce citoval časť odôvodnenia trestného rozsudku týkajúcu sa predchádzajúceho agresívneho správania sa žalobcu, avšak neprihliadal ku konštatovaniu Okresného súdu Komárno, že všetky okolnosti prípadu nasvedčujú tomu, že páchatel' trestného činu sám iniciatívne riešil cudzí konflikt, a že mal v úmysle udrieť žalobcu (str. 8 a 9 rozsudku Okresného súdu Komárno), resp. s týmto konštatovaním Okresného súdu Komárno sa nijako nevyporiadal.

44. Žalovaný v odôvodnení napadnutého rozhodnutia síce poukázal na závery znaleckého posudku č. 10/2017, v zmysle ktorého bol žalobca v čase spáchania skutku v hladine miernej opitosti, avšak neprihliadal na konštatovanie znalca, že so zvyšovaním hladiny sa správanie stáva nespoločenské, agresívne a hrubé. Z odôvodnenia napadnutého rozhodnutia nie je zrejmé, akým spôsobom sa žalovaný vysporiadal s otázkou, či agresívne správanie sa žalobcu nebolo dôsledkom hladiny opitosti, a teda, či agresívne správanie sa žalobcu možno považovať za samostatný dôvod spoluzavinenia vzniku ujmy na zdraví žalobcu. Správny súd tu pripomína, že príčinou vzniku ujmy nie je skutočnosť, ktorá je už sama následkom (porovnaj rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 3Cdo 32/2007 zo dňa 29.03.2007).

45. Vzhľadom na uvedené je zrejmé, že napadnuté rozhodnutie je nepreskúmateľné pre nedostatok dôvodov v časti týkajúcej sa agresívneho správania sa žalobcu ako okolnosti, ktorá spoluzavinila vznik ujmy na zdraví žalobcu.

46. Pokiaľ ide o stav opitosti žalobcu, resp. vplyv alkoholických nápojov na vznik ujmy na zdraví žalobcu, správny súd poukazuje na znalecký posudok č. 7/2014, v ktorom B. J. H. uviedol, že najpravdepodobnejším mechanizmom vzniku zranení žalobcu bol jeden úder zo strany inej osoby vedený do tváre žalobcu otvorenou dlaňou, pričom po tomto údere a pod vplyvom alkoholických nápojov žalobca stratil rovnováhu a dopadol na chrbát tak, že o tvrdý podklad terasy narazil ľavou zadnou časťou

záhlavia a čiastočne aj spánkovej oblasti. V súvislosti s pádom žalobcu nemožno opomenúť, že podľa znaleckého posudku č. 10/2017 vzhľadom na stav opitosti žalobcu je pravdepodobné, že jeho reflexy boli spomalené, a že jeho pozornosť a schopnosť vyhodnotiť situáciu boli znížené. Záver žalovaného, že žalobca spoluzavinil vznik ujmy na svojom zdraví svojou opitosťou, keďže k dopadu na chrbát a tvrdému úderu hlavy o tvrdý podklad terasy došlo po údere páchatela, ale aj spolupôsobením straty rovnováhy v dôsledku vplyvu alkoholických nápojov, tak má oporu v administratívnom spise. Námietky žalobcu, ktorých podstata spočívala v tom, že stav opitosti žalobcu, resp. vplyv alkoholických nápojov nemožno považovať za okolnosť, ktorá by spoluzavinila vznik ujmy, preto neboli dôvodné.

47. Žalovaný v odôvodnení napadnutého rozhodnutia síce konštatoval, že za každý z identifikovaných dôvodov spoluzavinenia vzniknutej ujmy na zdraví zo strany žalobcu znížil odškodnenie o 20 %, t. j. spolu o 40 %, avšak už nijako bližšie nevysvetlil, akými kritériami a úvahami sa riadil pri určení percentuálnej miery zníženia odškodnenia. Takisto žalovaný v odôvodnení napadnutého rozhodnutiami nevysvetlil, na základe akých kritérií a úvah dospel k záveru, že jednotlivé ním identifikované dôvody spoluzavinenia vzniknutej ujmy na zdraví zo strany žalobcu boli rovnako závažné, keď za každý z týchto dôvodov znížil odškodnenie zhodne o 20 %.

48. Žalovaný až vo vyjadrení k žalobe uviedol, že miera zníženia odškodnenia o 20 % vyplývala z dlhoročnej a ustálenej aplikačnej praxe, ktorá nebola nikdy spochybnená, a že takáto miera zníženia odškodnenia je primeraná, keďže ide o dostatočne relevantnú mieru zníženia, ktorá odlišuje prípady, kedy spoluzavinenie dané je, od prípadov, kedy spoluzavinenia dané nie je, pričom takáto miera zníženia odškodnenia nie je tak zásadná, aby priznané odškodnenie dehonestovala. V nadväznosti na toto vyjadrenie žalovaného urobené v priebehu správneho súdneho konania však správny súd pripomína, že nedostatočné odôvodnenie rozhodnutia alebo opatrenia orgánu verejnej správy nie je možné v správnom súdnom konaní cez vyjadrenia k žalobe dopĺňať a konvalidovať, a že v rámci správneho súdneho konania sa posudzuje pôvodné rozhodnutie aj s jeho odôvodnením (porovnaj napr. rozsudok Najvyššieho správneho súdu SR sp. zn. 5Svk/24/2023 zo dňa 14.12.2023, ods. 32). Inými slovami, písomné vyjadrenie v správnom súdnom konaní nenahrádza odôvodnenie rozhodnutia orgánu verejnej správy vo veci (porovnaj napr. rozsudok Najvyššieho súdu SR sp. zn. 3Sžk/9/2017 zo dňa 30.05.2018, ods. 32).

49. Vzhľadom na uvedené je zřejmé, že napadnuté rozhodnutie je nepreskúmateľné pre nedostatok dôvodov v časti týkajúcej sa miery zníženia odškodnenia.

50. S odkazom na vyššie uvedené dôvody, po preskúmaní konkrétnych relevantných žalobných námietok, správny súd dospel k záveru, že žaloba je dôvodná, keďže napadnuté rozhodnutie je nepreskúmateľné pre nedostatok dôvodov, a preto postupom podľa § 191 ods. 1 písm. d) SSP napadnuté rozhodnutie zrušil a vec vrátil žalovanému na ďalšie konanie.

51. Správny súd si uvedomuje, že žalobca sa domáhal zrušenia iba časti II. výroku napadnutého rozhodnutia, avšak takýto postup nebol možný, keďže jednotlivé výroky napadnutého rozhodnutia neboli samostatné a oddeliteľné, ale boli vzájomne súvisiace a podmienené, keď II. a III. výrok napadnutého rozhodnutia nevyhnutne záviseli od I. výroku napadnutého rozhodnutia, t. j. od rozsahu, v akom žalovaný vyhovie žiadosti žalobcu o odškodnenie. Správne mu súdu tak nezostalo iné, ako napadnuté rozhodnutie z dôvodu jeho nezákonnosti zrušiť v celom rozsahu.

52. V ďalšom konaní bude žalovaný viazaný právnym názorom vysloveným v tomto rozsudku a s poukazom na jeho odôvodnenie bude jeho úlohou opätovne posúdiť, či možno predchádzajúce agresívne správanie sa žalobcu považovať za okolnosť, ktorou žalobca spoluzavinil vznik ujmy na svojom zdraví. Po ustálení odpovede na túto otázku bude úlohou žalovaného posúdiť otázku výšky/miery zníženia odškodnenia s tým, že svoje úvahy v tomto smere bude musieť žalovaný riadne odôvodniť.

53. O náhrade trov konania správny súd rozhodol podľa § 167 ods.1 SSP, podľa ktorého úspešnému žalobcovi priznal voči žalovanému právo na úplnú náhradu dôvodne vynaložených trov konania, o ktorej výške rozhodne správny súd po právoplatnosti tohto rozsudku samostatným uznesením podľa § 175 ods. 2 SSP.

54. Toto rozhodnutie senát správneho súdu prijal pomerom hlasov 3:0 (§ 139 ods. 4 SSP).

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať kasačnú sťažnosť v lehote jedného mesiaca od jeho doručenia na Správny súd v Bratislave (§ 443 ods. 1 v spojení s § 493e SSP). Zmeškanie lehoty na podanie kasačnej sťažnosti nemožno odpustiť (§ 443 ods. 5 SSP).

V kasačnej sťažnosti sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 57 SSP) uviesť označenie napadnutého rozhodnutia, údaj, kedy bolo napadnuté rozhodnutie doručené sťažovateľovi, opísanie rozhodujúcich skutočností, aby bolo zrejmé, v akom rozsahu a z akých dôvodov podľa § 440 SSP sa podáva (sťažnostné body) a návrh výroku rozhodnutia (sťažnostný návrh). Sťažnostné body možno meniť len do uplynutia lehoty na podanie kasačnej sťažnosti.

Kasačnú sťažnosť možno odôvodniť len tým, že správny súd v konaní alebo pri rozhodovaní porušil zákon tým, že

- a) na rozhodnutie vo veci nebola daná právomoc súdu v správnom súdnictve,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako účastník konania, nemal procesnú subjektivitu,
- c) účastník konania nemal spôsobilosť samostatne konať pred správnym súdom v plnom rozsahu a nekonal za neho zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už skôr právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už skôr začalo konanie,
- e) vo veci rozhodol vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený správny súd,
- f) nesprávnym procesným postupom znemožnil účastníkovi konania, aby uskutočnil jemu patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- g) rozhodol na základe nesprávneho právneho posúdenia veci,
- h) sa odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe kasačného súdu,
- i) nerešpektoval záväzný právny názor, vyslovený v zrušujúcom rozhodnutí o kasačnej sťažnosti alebo
- j) podanie bolo nezákonne odmietnuté (§ 440 ods. 1 SSP).

Dôvod kasačnej sťažnosti uvedený v odseku 1 písm. g) až i) sa vymedzí tak, že sťažovateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia. Dôvod kasačnej sťažnosti nemožno vymedziť tak, že sťažovateľ poukáže na svoje podania pred správnym súdom (§ 440 ods. 2 SSP).

V konaní o kasačnej sťažnosti musí byť sťažovateľ alebo opomenutý sťažovateľ v zmysle § 449 ods. 1 SSP zastúpený advokátom. Kasačná sťažnosť a iné podania sťažovateľa alebo opomenutého sťažovateľa musia byť spísané advokátom. Povinné zastúpenie advokátom v kasačnom konaní sa nevyžaduje, ak a) má sťažovateľ alebo opomenutý sťažovateľ, jeho zamestnanec alebo člen, ktorý za neho na kasačnom súde koná alebo ho zastupuje, vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa; b) ide o konania o správnej žalobe podľa § 6 ods. 2 písm. c) a d); c) je žalovaným Centrum právnej pomoci.